

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 13.1.2006
COM(2006) 2 τελικό

2003/0165 (COD)

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

σύμφωνα με το άρθρο 251 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο της συνθήκης ΕΚ

σχετικά με την

**Κοινή θέση του Συμβουλίου για την έκδοση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
και του Συμβουλίου σχετικά με τους ισχυρισμούς διατροφής και υγείας που
διατυπώνονται στα τρόφιμα**

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

σύμφωνα με το άρθρο 251 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο της συνθήκης ΕΚ

σχετικά με την

**Κοινή θέση του Συμβουλίου για την έκδοση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
και του Συμβουλίου σχετικά με τους ισχυρισμούς διατροφής και υγείας που
διατυπώνονται στα τρόφιμα**

1- ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ημερομηνία διαβίβασης της πρότασης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο 17 Ιουλίου 2003
και στο Συμβούλιο(έγγραφο COM(2003) 424 τελικό - 2003/0165
(COD):

Ημερομηνία της γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής 26 Φεβρουαρίου 2004
και Κοινωνικής Επιτροπής:

Ημερομηνία γνωμοδότησης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε 26 Μαΐου 2005
πρώτη ανάγνωση:

Ημερομηνία έκδοσης της κοινής θέσης: 8 Δεκεμβρίου 2005

2- ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η παρούσα πρόταση καλύπτει τους ισχυρισμούς διατροφής και υγείας που χρησιμοποιούνται στην επισήμανση, παρουσίαση και διαφήμιση των τροφίμων. Μόνον οι ισχυρισμοί διατροφής και υγείας που συμμορφώνονται με τις διατάξεις του εν λόγω κανονισμού θα επιτρέπονται για την επισήμανση, παρουσίαση και διαφήμιση τροφίμων που κυκλοφορούν στην αγορά εντός της Κοινότητας και διατίθενται στον τελικό καταναλωτή.

Οι κύριοι στόχοι της παρούσας πρότασης είναι οι εξής:

- επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας του καταναλωτή με την παροχή επιπλέον προαιρετικών πληροφοριών πέρα από τις υποχρεωτικές πληροφορίες που προβλέπονται από τη νομοθεσία της ΕΕ·
- βελτίωση της ελεύθερης κυκλοφορίας των αγαθών εντός της εσωτερικής αγοράς·
- αύξηση της νομικής ασφάλειας για τους επιχειρηματίες·
- εξασφάλιση του θεμιτού ανταγωνισμού στον τομέα των τροφίμων· και
- προώθηση και προστασία της καινοτομίας στον τομέα των τροφίμων.

Η παρούσα πρόταση προβλέπεται στο Λευκό Βιβλίο για την ασφάλεια των τροφίμων (COM(1999)719 τελικό-Δράση αριθ 65). Η έκδοση του κανονισμού θα συμβάλει στη συμπλήρωση του ρυθμιστικού πλαισίου που καλύπτει την επισήμανση τροφίμων που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο.

3- ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΘΕΣΗΣ

3-1 ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή επικροτεί την κοινή θέση που εγκρίθηκε ομόφωνα από το Συμβούλιο, καθώς διατηρούνται οι γενικές αρχές της πρότασης της Επιτροπής, ιδίως όσον αφορά την απαίτηση να τηρούνται στα τρόφιμα ορισμένα περιγράμματα θρεπτικών συστατικών για τη χρήση ισχυρισμών και την απαίτηση ορισμένοι ισχυρισμοί για την υγεία να υποβάλλονται σε διαδικασία έγκρισης. Πολυάριθμες τροπολογίες που πρότεινε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενσωματώθηκαν από το Συμβούλιο στο τελικό κείμενο, το οποίο μπορεί να υποστηριχθεί πλήρως από την Επιτροπή.

3-2 ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΕΝΣΩΜΑΤΩΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ

Πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

Οι τροπολογίες 2 και 16 έχουν ληφθεί εν μέρει υπόψη στη νέα αιτιολογική σκέψη 4, στην οποία διευκρινίζεται ότι δεν καλύπτονται οι μη εμπορικές ανακοινώσεις, και στο άρθρο 1, παράγραφος 2, στο οποίο αναφέρεται ότι ο κανονισμός ισχύει για ισχυρισμούς οι οποίοι διατυπώνονται “σε εμπορικές ανακοινώσεις”.

Η τροπολογία 17 έχει ληφθεί εν μέρει υπόψη και αναφέρεται πλέον στο άρθρο 1 παράγραφος 4 ότι ο κανονισμός εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της οδηγίας 89/398 σχετικά με τα τρόφιμα που προορίζονται για ειδική διατροφή και των οδηγιών που εκδόθηκαν με βάση την εν λόγω οδηγία, της οδηγίας 80/777/ΕΟΚ σχετικά με τα φυσικά μεταλλικά νερά και της οδηγίας 98/83/ΕΚ σχετικά με τα νερά που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο.

Σύμφωνα με τις τροπολογίες 20 και 21, προστίθενται οι υφιστάμενοι κοινοτικοί ορισμοί, όπως π.χ. ο ορισμός για τα συμπληρώματα διατροφής (οδηγία 2002/46/ΕΚ) και ο ορισμός της έννοιας της «επισήμανσης» (οδηγία 2000/13/ΕΚ), ενώ διευκρινίζεται ο ορισμός της έννοιας «ισχυρισμός».

Γενικές αρχές

Οι τροπολογίες 26 και 27 ενσωματώθηκαν για να διευκρινιστούν και να συμπληρωθούν οι γενικές αρχές για όλους τους ισχυρισμούς, ενώ η τροπολογία 28 ενσωματώθηκε επίσης με αλλαγές στη διατύπωση.

Εγκρίθηκε η διατύπωση “θρεπτικές και άλλες ουσίες” αντί της διατύπωσης “ουσία” για να είναι σύμφωνη με τους ορισμούς του άρθρου 2. Αναφέρεται στους προβληματισμούς του αποδεκτού μέρους της τροπολογίας 30 και των τροπολογιών 31, 32 και 33.

Το πρώτο μέρος της τροπολογίας 36, στο οποίο αναφέρεται ότι οι ισχυρισμοί δεν πρέπει να συγκαλύπτουν τη γενική διατροφική αξία των τροφίμων, έχει ενσωματωθεί πλέον στη νέα αιτιολογική σκέψη 10. Η αναφορά στην οδηγία για τα συμπληρώματα διατροφής και στις ιδιαίτερες απαιτήσεις της σχετικά με τη διατροφική επισήμανση έχει επίσης ενσωματωθεί στο άρθρο 7.

Η νέα αιτιολογική σκέψη 10 διευκρινίζει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να καθορίζονται και να χρησιμοποιούνται τα περιγράμματα θρεπτικών συστατικών. Λαμβάνονται επίσης υπόψη μέρη των τροπολογιών 1 και 10, ενώ η τροπολογία 4 λαμβάνεται εν μέρει υπόψη στην αιτιολογική σκέψη 11, στην οποία διευκρινίζεται πλέον ότι η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων πρέπει να συμβουλεύει την Επιτροπή για τον καθορισμό περιγραμμάτων θρεπτικών συστατικών.

Ισχυρισμοί διατροφής

Η τροπολογία 6 ενσωματώνεται στην αιτιολογική σκέψη 20, στην οποία αναφέρεται ότι ο κατάλογος με τους επιτρεπόμενους ισχυρισμούς διατροφής θα ενημερώνεται τακτικά «ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις».

Ισχυρισμοί υγείας

Οι τροπολογίες 41 και 91 σχετικά με τον τίτλο του άρθρου παραμένουν. Στην τροπολογία 42 προτείνεται να επιτρέπονται όλοι οι ισχυρισμοί που απαγορεύονταν στο άρθρο 11 της αρχικής πρότασης με την προϋπόθεση να τεκμηριώνονται επιστημονικά. Αυτή η πρόταση είναι εν μέρει αποδεκτή από την Επιτροπή και το Συμβούλιο.

Η αναφορά σε γενικά, μη προσδιοριζόμενα ευεργετικά αποτελέσματα στο σύνολο της υγείας ή στην ευεξία ως αποτέλεσμα μιας καλής κατάστασης υγείας επιτρέπεται να γίνεται μόνον εάν συνοδεύεται από ένα συγκεκριμένο ισχυρισμό που συμμορφώνεται με τον κανονισμό (άρθρο 10 νέα παράγραφος 3).

Μόνον οι ισχυρισμοί που υπονοούν ότι η υγεία μπορεί να επηρεαστεί από τη μη κατανάλωση του τροφίμου, οι ισχυρισμοί που αναφέρονται σε συστάσεις μεμονωμένων ιατρών ή μη αναγνωρισμένων επαγγελματιών στον τομέα της υγείας και άλλων οργάνωσεων και οι ισχυρισμοί που αναφέρονται στο ρυθμό ή την ποσότητα απώλειας βάρους εξακολουθούν να απαγορεύονται. Όλοι οι άλλοι ισχυρισμοί υγείας που απαγορεύονταν στο άρθρο 11 της αρχικής πρότασης επιτρέπονται πλέον, εάν είναι επιστημονικά τεκμηριωμένοι.

Για να ληφθεί υπόψη η νέα αυτή κατάσταση, οι αιτιολογικές σκέψεις 23 και 24 διατυπώθηκαν εκ νέου από το Συμβούλιο σύμφωνα με τις τροπολογίες 7 και 8.

Στις τροπολογίες 43 και 93 απαιτείται η διαβούλευση με τους ενδιαφερομένους και η δημιουργία επιτροπών για την έγκριση κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 11 της αρχικής πρότασης. Το θέμα αυτό έχει ληφθεί υπόψη στη νέα παράγραφο 4 του άρθρου 10.

Στην τροπολογία 44 προτείνεται να διαγραφεί η λέξη «συνήθεις» πριν από τη λέξη «λειτουργίες» προκειμένου να συμπεριληφθεί στους ισχυρισμούς αυτούς λειτουργίας η κατηγορία «συνήθεις και βελτιωμένες λειτουργίες του σώματος». Αυτή η τροποποίηση υποστηρίχθηκε από την Επιτροπή και διατηρήθηκε στην κοινή θέση.

Η αιτιολογική σκέψη 25 διατυπώθηκε εκ νέου για να ληφθεί υπόψη μέρος της τροπολογίας 9, και οι λέξεις “μακροχρόνια καθιερωμένων και μη αντιφατικών επιστημονικών πορισμάτων” αντικαθίστανται από τις λέξεις «γενικώς αποδεκτά επιστημονικά στοιχεία».

Η Επιτροπή υποστήριξε τη συμμετοχή των οργανώσεων που αντιπροσωπεύουν τη βιομηχανία τροφίμων και τους καταναλωτές για την κατάρτιση του αρχικού καταλόγου ισχυρισμών λειτουργίας όπως προτείνεται στην τροπολογία 45. Η τροπολογία αυτή διατηρείται εν μέρει από το Συμβούλιο στο άρθρο 13 παράγραφος 5, σύμφωνα με την οποία οι αιτήσεις για έγκριση μπορούν να υποβάλλονται από τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Για να ληφθούν υπόψη οι τροπολογίες 51 και 61 οι γλωσσικές απαιτήσεις έχουν απλοποιηθεί σημαντικά εφόσον απαιτείται τώρα μόνον η γλώσσα του σχετικού φακέλου.

Η ακριβής διατύπωση που προτείνεται με την τροπολογία 50, η οποία έγινε δεκτή από την Επιτροπή, ενσωματώθηκε στην κοινή θέση. Στο άρθρο 15 παράγραφος 3 στοιχείο β προστίθεται «τη θρεπτική ή άλλη ουσία ή» πριν από το «τρόφιμο [...] σχετικά με το οποίο διατυπώνεται ο ισχυρισμός υγείας».

Η τροπολογία 62, που έγινε αποδεκτή από την Επιτροπή, διατηρείται εν μέρει στην κοινή θέση, εφόσον ο αιτών μπορεί να διαβιβάσει σχόλια στην Επιτροπή σχετικά με τη γνώμη της Αρχής εντός 30 ημερών από τη δημοσίευσή της (άρθρο 16 παράγραφος 6)

Γενικές και τελικές διατάξεις

Η τροπολογία 12 έγινε δεκτή από την Επιτροπή και περιλήφθηκε στην κοινή θέση. Αφορά την αιτιολογική σκέψη 30 και διευκρινίζει ότι το Μητρώο πρέπει να ενημερώνεται και να διατίθεται στο κοινό.

Η Επιτροπή υποστήριξε εν μέρει την τροπολογία 72, καθώς χρειάζονται μεταβατικά μέτρα και θα εξασφαλίσει την ομαλή μετάβαση για τους υπεύθυνους των επιχειρήσεων τροφίμων. Η κοινή θέση που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο παρέχει διάφορες περιόδους μετάβασης για διάφορες διατάξεις του κανονισμού, οι οποίες καταγράφονται στο άρθρο 27. Για το λόγο αυτόν η αιτιολογική σκέψη 33 τροποποιείται επίσης ελαφρώς, λαμβάνοντας υπόψη το πρώτο μέρος της τροπολογίας 14, η οποία έγινε πλήρως αποδεκτή από την Επιτροπή και μόνον εν μέρει αποδεκτή από το Συμβούλιο. Ωστόσο, οι πολυάριθμες μεταβατικές περίοδοι πρέπει να επιτρέπουν στις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, να επωφεληθούν από την ομαλή μετάβαση.

3-3 ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΕΝΣΩΜΑΤΩΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ

Στο πλαίσιο του γενικού συμβιβασμού και λαμβάνοντας υπόψη τον υψηλό βαθμό ευθυγράμμισης μεταξύ εκείνων των τροπολογιών που έγιναν αποδεκτές στην Επιτροπή και της κοινής θέσης, η Επιτροπή ήταν πρόθυμη να δεχθεί ένα συμβιβασμό ο οποίος δεν θα περιείχε ορισμένες τροπολογίες, τις οποίες η Επιτροπή είχε εν μέρει τουλάχιστον αποδεχθεί. Αυτές οι τροπολογίες είναι η 13 σχετικά με την ανάγκη για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας τροφίμων, η 15 σχετικά με τις εκστρατείες ενημέρωσης για τη διατροφή, οι οποίες πρέπει να πραγματοποιηθούν, η 37 σχετικά με τη συμμετοχή μιας επιτροπής καταναλωτών για την αξιολόγηση των ισχυρισμών, η 38 σχετικά με τους συγκριτικούς ισχυρισμούς μεταξύ τροφίμων που ανήκουν σε διαφορετικές κατηγορίες τροφίμων, η 52 σχετικά με την υποβολή δείγματος συσκευασίας τροφίμου στην Αρχή, η 54 σχετικά με την παροχή σημαντικής βοήθειας στις ΜΜΕ, η 59 σχετικά με τον έλεγχο της διατύπωσης του ισχυρισμού από την Αρχή, η 67 σχετικά με το χρόνο που δίνεται στην

Επιτροπή για να εξετάσει τη γνώμη της Αρχής και η 71 σχετικά με το χρόνο που δίνεται στην Επιτροπή για να συντάξει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού.

3-4 ΝΕΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΙΣΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ

Το Συμβούλιο εισήγαγε νέα κείμενα τόσο στην αιτιολογική σκέψη 4 όσο και στο άρθρο 1 με τα οποία διευκρινίζει ότι τα εμπορικά σήματα και οι εμπορικές ονομασίες καλύπτονται από τον κανονισμό και παρέχει τους όρους εφαρμογής.

Η κοινή θέση εξαιρεί πλέον από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού τους μη ευεργετικούς ισχυρισμούς διατροφής. Πρόκειται για ισχυρισμούς, που περιλαμβάνουν ενδεχομένως λογότυπα ή άλλα σχήματα, οι οποίοι ενδεχομένως έχουν αρνητική επίδραση στην υγεία λόγω των ποσοτήτων ενός θρεπτικού συστατικού που περιέχει το προϊόν. Στη νέα αιτιολογική σκέψη 5 διευκρινίζεται ότι απαιτείται η κοινοποίηση αυτών των προτύπων σύμφωνα με την οδηγία 98/34/ΕΚ.

Το Συμβούλιο τροποποίησε το άρθρο 4 για την καλύτερη ανάλυση των αρχών των περιγραμμάτων θρεπτικών συστατικών και τη σειρά διαδικασιών για τον καθορισμό τους. Επιπλέον, το Συμβούλιο παρέτεινε την περίοδο καθορισμού των περιγραμμάτων θρεπτικών συστατικών από 18 μήνες σε 24 μήνες.

Σχετικά με τους ισχυρισμούς για τα οινοπνευματώδη ποτά, λόγω έλλειψης κοινοτικών κανόνων που να αναφέρονται στη μείωση ή απουσία αιθανόλης ή ενέργειας, διευκρινίζεται ότι εθνικοί κανόνες μπορεί να εφαρμόζονται σύμφωνα με τη Συνθήκη. Με τη νέα αιτιολογική σκέψη 12 τα συμπληρώματα διατροφής σε υγρή μορφή που περιέχουν άνω του 1,2% κατ' όγκο αιθανόλη εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής αυτών των περιορισμών, επειδή η ποσότητα αιθανόλης που παρέχεται από την κατανάλωση τέτοιου είδους τροφίμων είναι αμελητέα.

Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, έκανε ορισμένες τροποποιήσεις στο παράρτημα λαμβάνοντας κυρίως υπόψη πρόσφατες επιστημονικές προόδους και εισήγαγε μια νέα αιτιολογική σκέψη 21 στην οποία αναφέρεται ότι ισχυρισμοί όπως «χωρίς λακτόζη» ή «χωρίς γλουτένη» θα πρέπει να ρυθμιστούν στο πλαίσιο της οδηγίας 89/398/ΕΟΚ.

4- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η κοινή θέση περιλαμβάνει πολυάριθμες τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και εισάγει σημαντικές διευκρινίσεις και βελτιώσεις στο αρχικό κείμενο της Επιτροπής. Η Επιτροπή μπορεί να υποστηρίξει το νέο κείμενο, μολονότι δεν περιλαμβάνει όλες τις αλλαγές που πρότεινε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τις οποίες η Επιτροπή θα μπορούσε να αποδεχθεί πλήρως, εν μέρει ή με αλλαγές διατύπωσης.

5- ΔΗΛΩΣΕΙΣ

Η Επιτροπή υπέβαλε δήλωση η οποία επισυνάφθηκε στα πρακτικά του Συμβουλίου και επισυνάπτεται επίσης στο παράρτημα της παρούσας ανακοίνωσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σύμφωνα με το αίτημα του Συμβουλίου η Επιτροπή συμφωνεί, στο πλαίσιο των τροπολογιών του παραρτήματος, να εξετάσει πιθανές διευκρινίσεις του ισχυρισμού "πηγή [όνομα βιταμίνης/ων] και/ ή [όνομα ανόργανου άλατος/ων].